



JÄTELAITOSYHDISTYS
AUFALLSVERKSFÖRENINGEN

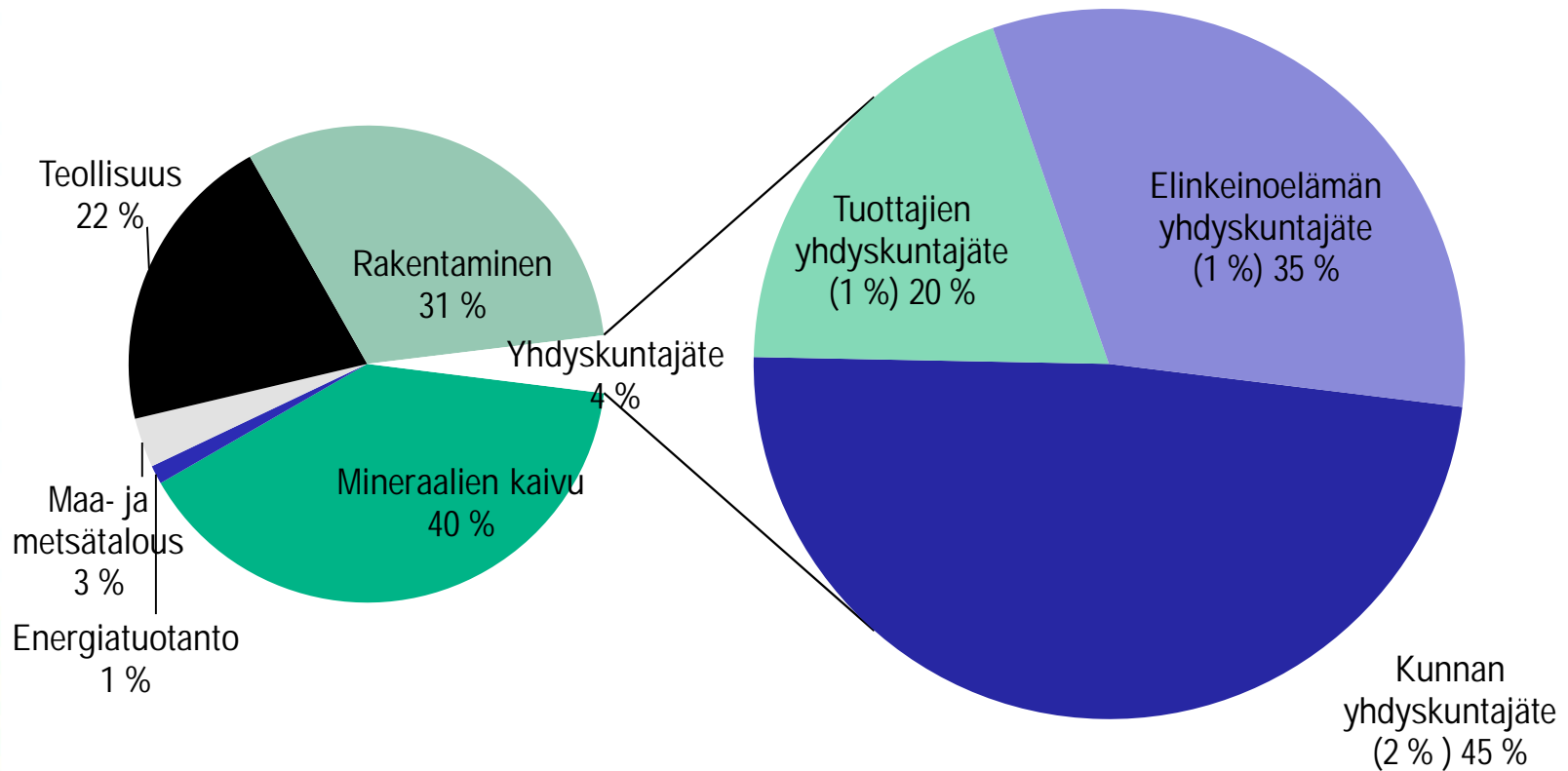
KOKOEKO Kuopio 24.2.2011

Jätelaki ja muutokset
kuntien jätelaitoksille



Yhdyskuntajätehuollon vastuunjako

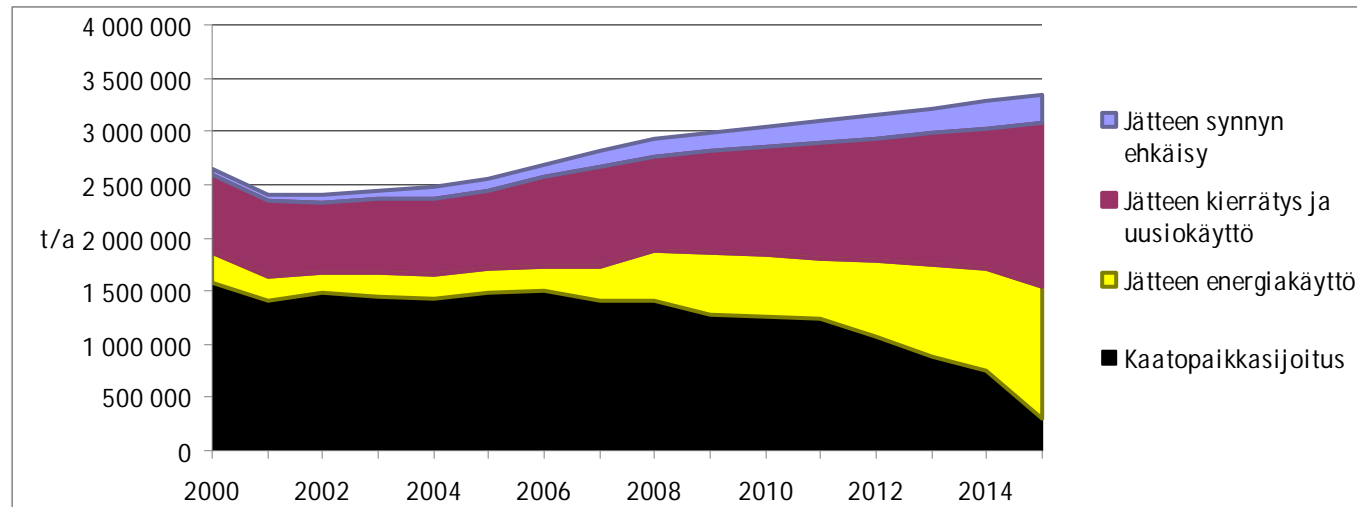
Yhdyskuntajätteen kokonaismäärä on noin 2,8 milj .tonnia.





Biohajoavan jätteen kaatopaikkakielto

- Ympäristöministeriö valmistelee biohajoavan jätteen kaatopaikkakieltoa:
 - Kaatopaikkadirektiivi vuonna 2016 alle 20 % (35 % vuoden 1994 biohajoavan jätteen määrästä.)
 - Energia- ja ilmastostrategia kaatopaikkakielto 2020 mennessä
 - Ympäristöministeriön Energia- ja ilmastotyöryhmä biohajoavan kaatopaikkakielto 2016.





Hallituksen esitys 199/2010 vp

- Esitys kompromissi, jolla EU jätedirektiivin vaatimukset voidaan täyttää
 - Suojellaan ympäristöä ja ihmisten terveyttä sekä vähennetään jätteen syntymisen ja jätehuollon haittavaikutuksista
- Hallitus linjannut esitystä iltakoulussa 21.4.2010 ja antanut esityksen 19.10.2010
- Esityksestä antanut lausuntonsa Hallintovaliokunta 9.12.2010, Talousvaliokunta 16.2.2011 ja Perustuslakivaliokunta 18.2.2011
- Ympäristövaliokunta valmistelee mietintöä.....



Puurot, vellit ja aidanseipäät... jätteenkuljetusyritysten uhkakuvat

- Kunnat saavat kaiken jätteen. Vievät kaatopaikalle ja polttavat - yksityiset kierrättäisivät kaiken, "kierrätyspolttoaineena" polttamalla?
- Jätelain tulee turvata kilpailu ja markkinat – kilpailu tappaa pienet jätteenkuljetusyritykset?
- Yksityiset jäteyritykset olisivat innovatiivisia – jos?
- Sopimusperusteinen kuljetus on edullista ja joustavaa – jätteet noudetaan kerran vuodessa...?
- Valvontaan tarvitaan resursseja – kuljetusyritykset eivät voi antaa tietoja?

Duuman edustaja Sergei Obuhov, kun jo neljäs Sotšin olympiaprojektin pääjohtaja kolmen vuoden aikana erotettiin.

(Moscow News 3.2.)

pankkijärjestelmään.

Ruotsin rahamarkkinaministeri Peter Norman.

(Dagens Industri 3.2.)



Jätelaki ei monopolisoi jätevirtoja kunnille

Kauppalehti uutisoi (KL 1.2.) näyttävästi jätelain kokonaisuudistuksen eduskuntakäsittelystä. Kommentoimatta jutun sävyjä, sen tietyt perusväittämät vaativat faktojen oikaisua.

Kokonaisvastuu kotitalouksien yhdyskuntajätteestä on kunnilla jo nykyisin. Jätelaki ei muuta tätä tilaa. Tarkoitus on varmistaa toimiva jätehuolto kaikkialla maassa kaikissa olosuhteissa. Kunnalla olisi uuden lakiehdotuksen mukaan mahdollisuus päättää jätteen kuljetuksesta joko kunnan järjestämänä tai asukkaiden itse järjestäen.

Jo nykyisen lain mukaan on selvää, että sopimuserusteisesti kuljetettu jäte toimitetaan kunnan osoittamaan hyödyntämiseen tai muuhun käsittelyyn. Käytännöt asiassa saat-

tavat olla horjuvia, mutta säädökset ovat selvät.

Toisin kuin Kauppalehti väittää, kuntien ote yritysjetteistä ei tiukkeine. Yritykset ovat jätteen haltijoina itse vastuussa jätehuollostaan. Kunta voi tarjota palveluita vain, jos yksityisiä alan toimijoita ei kerta kaikkiaan ole järjelliseen kustannustasoon saattavilla.

Artikkeli moittii jätelakia kilpailua vähentäväksi. Kunnat kilpailuttavat vastuullaan olevaa jätehuoltoa yksityisillä toimijoilla hankintalainsäädännön mukaisesti. Vaikka yritystoiminnan edistäminen on tärkeä asia, jätelain ensisijainen tavoite on ehkäistä jätteen syntymistä, lisätä sen kierrätystä ja turvata kestävä jätehuolto.

Jätelainsäädännön historiaa on sävyttänyt voimakas vastakkainasette-

lu yksityisen ja julkisen sektorin välillä eikä se valitettavasti ole osoittanut laantumisen merkkejä. Vastakkainasettelu on johtanut myös perusteettomien väitteiden heittelemiseen muun muassa kierrätyksen vähemisestä ja maksujen noususta. Väitteet esiintyivät myös Kauppalehden jutussa.

On hyvä muistaa, että 96 prosenttia jätteestä on muuta kuin yhdyskuntajätettä. Näissä jätteissä haltijalla on keskeinen määräysvalta. Yhdyskuntajätehuolto on järjestettävä tavalla, joka on ympäristöllisesti kestävä, asukkaan näkökulmasta toimiva, ja edistää jätehierarkian toteutumista. Tästä jätelakiesityksessä on kysymys.

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri



Yritysten vihaama jätelaki kaatumassa viime metreillä

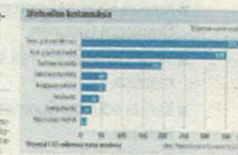
Kansanedustaja Jämsän aikataulu tiukka, esityksen ratkaisut hetket allii viikolla

KL 1.2.2011

Ala on edelläkävijä (jokien) on onnistunut onnistuneesti jätteen kierrätyksen lisäämisessä. Kauppalehti on kuitenkin väittänyt, että jätelain uudistus on suunniteltu siten, että se vähentää kierrätystä ja lisää jätteen määrää, jota on syytä kierrättää.

Yritykset ovat vihaaneet jätelain uudistusta, koska se lisää jätteen määrää, jota on syytä kierrättää. Tämä on vastoin jätelain tarkoitusta.

Jätelain uudistus on suunniteltu siten, että se vähentää kierrätystä ja lisää jätteen määrää, jota on syytä kierrättää.



Lehtomäki vastasi...
Kuntien on syytä kierrättää jätettä...
Yritykset ovat vihaaneet jätelain uudistusta, koska se lisää jätteen määrää, jota on syytä kierrättää.

Kauppalehti 1.2.



Resurssit ja innovaatiot

- Kuntien jätelaitoksissa alan parhaat resurssit
- Jätelaitokset aktiivisesti mukana kierrätys-, hyödyntämis- ja ympäristöinnovaatioiden kehittämisessä ja käyttöönotossa
- Kuntien järjestämästä jätehuollosta vähemmän päästöjä ja kustannustehokkuutta asiakkaille
- Julkisessa ohjauksessa oleva, voittoa tavoittelematon jätelaitos => vähemmän viranomaisresursseja valvontaan
- **Yhdyskuntajätehuollon julkinen vastuu on eurooppalainen malli**



Vastuunjako ennallaan - selkeämmäksi

- Kunnan vastuulla asumisen jätteet ja julkisen toiminnan jätteet
- Elinkeinojätteiden "perälauta"
- Pakkausjätteille "täysi" tuottajavastuu
- Muut elinkeinotoiminnan yhdyskuntajätteet jätteen haltijan vastuulla
- **Jätelaitosten operatiivisista tehtävistä pääosa hankitaan yrityksiltä julkisesti kilpailuttamalla!**

Kunnan vastuu varmistaa jätehuollon kaikille yhdyskuntajätteen tuottajille kaikissa olosuhteissa sekä kustannustehokkuuden. "Perälauta" on välttämätön lisä palveluiden varmistamiseksi vaikka ei takaakaan käsittelykapasiteetin riittävyyttä.



Yhdyskuntajätteen kuljetus ennallaan

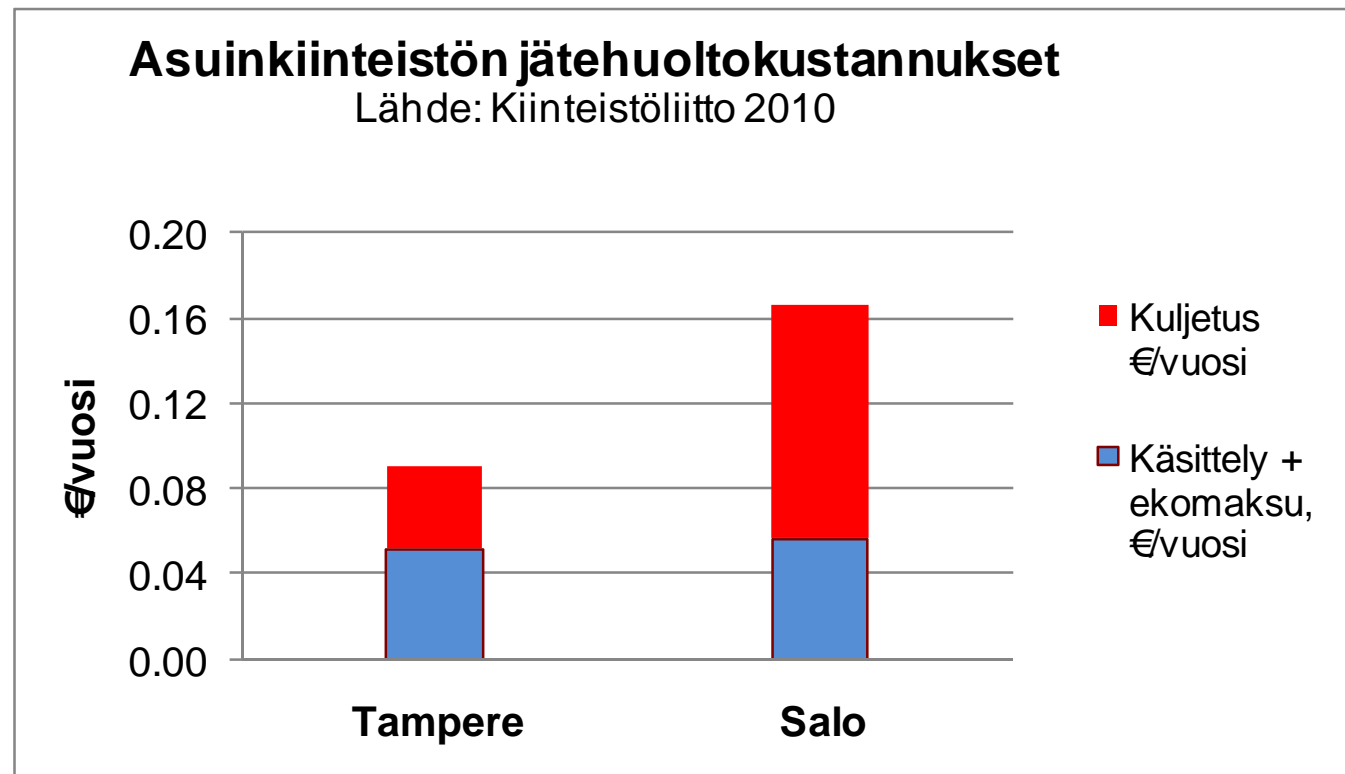
- Kiinteistön haltijan järjestämä kuljetus (sopimusperusteinen) kunnan hallintopäätöksellä
 - jos palveluja tarjolla riittävästi ja syrjimättömin ehdoin, ei vaaranna ympäristöä ja terveyttä ja vaikutukset kaikkiaan myönteisiä kotitalouksien, yritysten ja viranomaisten toimintaan.
- Kunta määrää käsittelypaikan
- Tiedot liittyjistä ja kuljetetuista jätteistä viranomaiselle

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus on kiistatta asukkaiden ja ympäristön edun mukainen. Sopimusperusteinen, eli kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus mahdollinen ehdolla, että se täyttää kuntalaisille ja ympäristölle vastaavat vaatimukset kuin kunnan järjestämässä kuljetuksessa. Kuljetusten ja liittymisen valvonta edellytetään molemmissa järjestelmissä.



Suomen kiinteistöliiton indeksitalovertailu 2010

- Esimerkki kahdesta kaupungista: Jätteenkuljetus Salossa (sopimusperusteinen) on noin 2,8 kertaa kalliimpaa kuin Tampereella (järjestetty jätteenkuljetus)





Pakkauksien tuottajavastuu selkeytyy

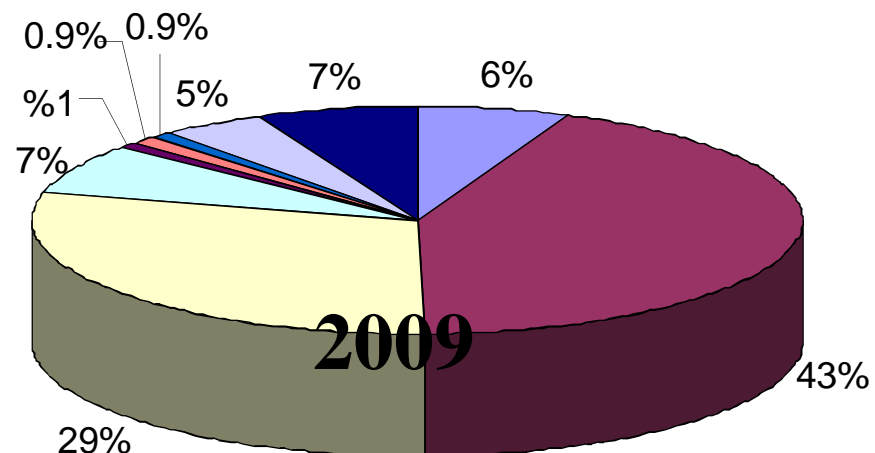
- Täysi tuottajanvastuu pakkausten jätehuollosta = keräyksestä hyödyntämiseen - asetuksessa säädetyssä laajuudessa
- Tuottajilla on ensisijainen oikeus pakkausjätteeseen
- Alueellisten vastaanottopaikkojen vähimmäisvaatimukset ja tuottajien palvelutasovelvoite – säädetään asetuksella
- Kunta voi täydentää tuottajien järjestämää keräystä
- Kunnat, tuottajayhteisöt ja kauppa sopivat pakkausten keräyksen järjestämisestä

Kunnat voivat täydentää tuottajien keräystä sekä kiinteistöillä että aluekeräyksessä. Kuntien nykyinen aluekeräysverkosto on sopimuksin hyödynnettävissä tuottajien käyttöön. Yhteistyö kauppojen kanssa aluekeräyspisteiden järjestämisessä.



Kierrätyksestä yli 70 % on paperia ja biojätettä

Lähde: Tilastokeskus 2010



- | | | |
|-------------|---------------------------|----------------|
| ■ Sekajäte | ■ Paperi- ja kartonkijäte | ■ Biojäte |
| ■ Lasijäte | ■ Metallijäte | ■ Puujäte |
| ■ Muovijäte | ■ Sähkölaiteromu | ■ Muut jätteet |

- Jäteasetukseen esitetty 50 % kierrätystavoite vuodelle 2016
- Kunnat sekä tuottajayhteisöt vastaavat noin 90 % yhdyskuntajätteen kierrätyksestä



Lakiesitys tukee tavoitteiden toteutusta

Lain toimeenpano ja valvonta tehostuu

- Jätelaki selkeyttää kuntien ja tuottajien vastuita => **vastuulliset voivat suunnitella ja investoida riskittä**
- Jätteiden kaatopaikkakielto edellyttää merkittäviä investointeja jätteiden hyödyntämiseen => **kuljetusten raportointi mahdollistaa jätevirtojen seurannan**
- Pakkausten tuottajavastuu edistää keräystä ja kierrätystä => **kuntien, tuottajien ja kauppojen yhteistyö**
- Yhdyskuntajätteiden 50 % kierrätystavoite edellyttää lähes kaiken kierrätyskelpoisen jätteen toimittamista kierrätykseen => **elinkeinoelämän yhdyskuntajätteistä lähes 90 % kierrätykseen, ei polttoon!**